

“ Ήδη το FBI διατηρεί
Οδοντιατρικό Τμήμα, όπου
μπορούν να καταγραφούν
πληροφορίες για κάθε δόντι,
επιφάνεια προς επιφάνεια. Τελική
θετική αναγνώριση μπορεί να
γίνει από Οδοντιατροδικαστές
που συγκρίνουν τα προθανάτια
αρχεία με τις μεταθανάτιες
καταγραφές ”

χαία, κ.α.), σε φυσικές καταστροφές (πλημμύρες, σεισμούς, κ.α.), τρομοκρατικές ενέργειες, δολοφονίες, αυτοκτονίες, κ.λπ. Άνθρωποι που πεθαίνουν κάτω από τέτοιες συνθήκες συχνά βρίσκονται σε κατάσταση ακρωτηριασμού, απανθράκωσης/αποτέφρωσης, αποσύνθεσης ή σκελετοποίησης. Ο Οδοντιατροδικαστής, συνήθως, καλείται να προσφέρει βοήθεια σε συγκεκριμένες έρευνες των ανακριτικών, αστυνομικών αρχών, της ιατροδικαστικής υπηρεσίας ή του παθολογοανατόμου. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το ζητούμενο είναι η αναγνώριση ενός ή περισσότερων αγνώστου ταυτότητας πτωμάτων ή πτωματικών/σκελετικών υπολειμμάτων. Αφού λείπουν συχνά τα χαρακτηριστικά του προσώπου ή τα δακτυλικά αποτυπώματα, η κύρια μέθοδος αναγνώρισης είναι η «Οδοντιατροδικαστική», που βασίζεται στο γεγονός, ότι δεν υπάρχουν δύο άτομα (ακόμη και δίδυμα), που να έχουν ακριβώς πανομοιότυπο οδοντικό φραγμό και τα ίδια οδοντικά χαρακτηριστικά (που έχουν σχέση με το μέγεθος, το σχήμα, τη θέση, τον αριθμό και την δομή). Κατά την Οδοντιατροδικαστική διερεύνηση αναγνώρισης, όσο πιο σπάνια και μοναδικά χαρακτηριστικά του οδοντογεννητικού συστήματος προκύπτουν, τόσο πιο γρήγορη και αξιόπιστη είναι η ταυτοποίηση του ατόμου. Σε περίπτωση που όλα τα δόντια είναι παρόντα (32), κάθε δόντι έχει πέντε επιφάνειες, επομένως υπάρχουν 160 επιφάνειες για να συγκριθούν στα προθανάτια και στα μεταθανάτια αρχεία. Είναι αστρονομικός ο αριθμός των δυνατών συνδυασμών των εμφραχθέντων επιφανειών, των ενδοδοντικών θεραπειών, των ελλειπόντων δοντιών, των υπεράριθμων, των κινητών και ακινήτων προσθετικών εργασιών, των εξοστώσεων, των ανωμαλιών του στοματογεννητικού συστήματος, κ.α. Αν υπάρχουν και ακτινογραφίες, τότε ο αριθμός των πιθανών συνδυασμών των διαφόρων χαρακτηριστικών τείνει προς το άπειρο. Αυτές οι 160 επιφάνειες μπορούν να καταχωρηθούν σε ηλεκτρονικό υπολογιστή (H/Y).

Ήδη, το FBI διατηρεί Οδοντιατρικό Τμήμα, όπου μπορούν να καταγραφούν πληροφορίες για κάθε δόντι, επιφάνεια προς επιφάνεια. Τελική θετική αναγνώριση μπορεί να γίνει από Οδοντιατροδικαστές που συγκρίνουν τα προθανάτια αρχεία με τις μεταθανάτιες καταγραφές. Άλλες μέθοδοι που μπορεί να χρησιμοποιηθούν είναι συγκρίσεις οδοντιατρικών αποκαταστάσεων και οδοντιατρικές φωτογραφίες, που απεικονίζουν με ευκρίνεια τα δόντια. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό, ότι στις προηγμένες χώρες, περισσότεροι πολίτες έχουν οδοντιατρικά αρχεία παρά αρχεία δακτυλικών αποτυπωμάτων. Ειδικότερα, οι γυναίκες που είναι συχνά θύματα βίαιων εγκλημάτων, έχουν λιγότερα αρχεία δακτυ-

λικών αποτυπωμάτων από τους άντρες εκτός, αν είναι εγκληματίες ή υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, στη δίωξη εγκλήματος ή ανήκουν σε κάποια συγκεκριμένη κατηγορία επαγγελματιών, που απαιτούν δακτυλικά αποτυπώματα. Το Αμερικάνικο Συμβούλιο Οδοντιατροδικαστικής (American Board Forensic Odontology), έχει πρόσφατα υιοθετήσει και εκδό-

σει έναν οδηγό “The Body Identification Guidelines”, όπου υπάρχουν γενικές οδηγίες, που θα πρέπει να τηρούνται και αναφέρει τις διαδικασίες, για την αναγνώριση αγνώστου ταυτότητας πτωμάτων ή σκελετικών υπολειμμάτων. Οι περισσότερες αναγνωρίσεις βασίζονται σε εμφράξεις, ενδοδοντικές θεραπείες, προσθετικές αποκαταστάσεις, ελλείποντα δόντια, που μπορούν εύκολα να τεκμηριωθούν στα οδοντιατρικά αρχεία. Παράλληλα οι Αστυνομικές αρχές ή το ανακριτικό γραφείο αναζητά τον οδοντίατρο του πιθανολογούμενου θύματος για τυχόν ύπαρξη αρχειακού υλικού. Ακόμη, οικογένεια και φίλοι που σχετίζονται με το θύμα παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες ή και φωτογραφίες. Ο Οδοντιατροδικαστής θα μελετήσει και θα καταγράψει όλα τα οδοντιατρικά δεδομένα και θα προβεί σε ακτινογραφικές και φωτογραφικές καταγραφές των οδοντικών τόξων και άλλων στοιχείων του κρανίου. Στη συνέχεια, θα αξιολογήσει συγκριτικά τα ευρήματα με τις προθανάτια οδοντιατρικά δεδομένα και τις ακτινογραφίες των πιθανών θυμάτων ή αγνοουμένων ατόμων και θα καταλήξει σε θετική ταυτοποίηση ή σε αποσυσχετισμό. Επίσης, όταν η έρευνα των δακτυλικών αποτυπωμάτων έχει αρνητικά αποτελέσματα ή όταν τα υπολείμματα είναι διαμελισμένα ή αποτεφρωμένα, οι οδοντοφατνιακές δομές είναι δυνατό να αποτελούν την μοναδική πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση της ηλικίας. Συχνά, η συγκριτική αξιολόγηση απαιτεί τον καθορισμό της φυλής, του φύλου, την εκτίμηση της ηλικίας και της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης του θύματος, πληροφορίες που μπορούν να αντληθούν από τη μελέτη των ευρημάτων (σκελετικές δομές, υλικά οδοντιατρικών αποκαταστάσεων, κατάσταση περιοδοντικών ιστών, κυτταρολογία πολφού, σιέλου και βλεννογόνων, κ.λπ.). Ακόμη, ο πολφός του δοντιού αποτελεί πολύτιμη πηγή ορολογικών και βιολογικών αποδεικτικών στοιχείων και γιαυτό τα τελευταία χρόνια, χρησιμοποιείται και ως μέσο από το οποίο είναι δυνατή η εκχύλιση D.N.A.